

Αναρτημένη ανακοίνωση (πόστερ) όλες τις ημέρες του Συμποσίου.

ΚΑΙ ΩΡΑΙΑ ΣΤΕΣ ΧΑΡΑΚΙΕΣ στο χειρουργό μου

Γιατί μού το 'κανες αυτό;

*Πολυποδάκι εγώ σε κράτησα σαν παιδί
Στα σπλάχνα μου. Σού έριξα
Να μην κρυνώνεις παπλωματάκι.
Σε έφερα μαζί μου.
Ήπιαμε καφέ με φίλους.
Σού εμπιστεύτηκα
Μυστικά και συνομιλίες.
Σε ταξίδεψα.
Ταξίδια στο νύκτιον φως.
Αναχωρήσεις, πελάγη
Νησιά, στοαί δαιδαλώδεις.*

Εις την υψηλήν Τέχνην σε εταξίδεψα.

*Σού εδόθη ρόλος πρωταγωνιστικός
Σού έμαθα να διαβάζεις
Τα σκοτεινά τού έρωτα
Και τού θανάτου.
Την απώλεια.
Το πένθος.*

Καθρέφτες σε εκαθρέφτισαν.

*Σού έδωκα να πιεις – Το ποτάμι του Ηράκλειτου –
Από το ίδιο μου το αίμα. Σε αναγνώρισα
Σε είδα. Αιμορραγούσες ρόδο.*

Ανοίξαν στα δυο το σώμα μου.

*Ξεύρεις πόσα μάτια ήσαν καρφωμένα επάνω σου
Στο χειρουργικό τραπέζι; – Ιεουργούσαν τα χέρια του –
Πόσον τα επιδέξια χέρια, δάκτυλα
Παλέψαν να σε αποκολλήσουνε;*

– Και ωραία στες χαρακιές –

*Τίνος τάχατες αιμοδότη το αίμα τώρα
Κυλά στις φλέβες μου;
Τίνος η αγάπη
Στη ζωή με εκράτησεν;*

*Τα μαλλιά μου νοτισμένα πολύ.
Ποια χέρια δένουν τα μαλλιά μου, με χτενίζουν;
Ποια χέρια λείπουν;*

– Το πένθος να διαβάζεις –

*Εξεπέμπετο ένα φως άνωθεν.
Ήθελα να σηκωθώ – Ιεουργούσαν τα χέρια του –
Νά βρω τη δύναμη
Να σταθώ στα πόδια μου
Να σκουπίσω τον ιδρώτα
Στο μέτωπό του.*

*Να αφήσω ένα άγγιγμα
Στα πρόσωπα εκείνων που τον περιέβαλλον
Στο χειρουργείο.*

Ποιοι ήσαν; Πόσοι ήσαν;

– Το πένθος να διαβάζεις –

*Φορές τες νύχτες τους επισκέπτομαι.
Τούς λέγω, ευχαριστώ.
Ούτε που το παίρνουν είδηση, ίχνος...
Φεύγω στες μύτες.*

Κλείνω το σώμα, διπλώνω το σώμα.

*Έχω σώμα
ξανά.*

Είμαι από σώμα.

Γιώτα Παρθενίου

*ώρα 5:30 ξημερώματα.
Ιωάννινα, 16 Φεβρουαρίου 2016*

*Τούτο το ποίημα γράφτηκε ένα χρόνο μετά από χειρουργική μου επέμβαση.
Αλλά μπορεί και να εγγράφονταν κατά τη διάρκεια του χειρουργείου στο χειρουργούμενο σώμα υπό την επήρεια αναισθητικού
της ποιήσεως.
Ή, στις παλάμες του χειρουργού μου. Μπορεί.*

Γιατί ένα τέτοιο Συμπόσιο WHY SUCH A SYMPOSIUM olympias.uoi.gr/32635 & [doi:heal.uoi.12442](https://doi.org/10.12442/heal.uoi.12442)
Ο δρόμος ως το Συμπόσιο TOWARDS THE SYMPOSIUM olympias.uoi.gr/32632 & [doi:heal.uoi.12439](https://doi.org/10.12439/heal.uoi.12439)
Πρόγραμμα PROGRAM olympias.uoi.gr/32633 & [doi:heal.uoi.12440](https://doi.org/10.12440/heal.uoi.12440)
Ομιλίες ORAL PRESENTATIONS (121 βίντεο/videos) <https://www.youtube.com/@1-706/videos>
ΠΡΑΚΤΙΚΑ PROCEEDINGS olympias.uoi.gr/32634 & [doi:heal.uoi.12441](https://doi.org/10.12441/heal.uoi.12441)
Απολογισμός: Ήμουν κι εγώ εκεί! REPORT: I WAS THERE! olympias.uoi.gr/33342 & [doi:heal.uoi.13058](https://doi.org/10.13058/heal.uoi.13058)
Παρόν άρθρο THIS PAPER olympias.uoi.gr/33236 & [doi:heal.uoi.12991](https://doi.org/10.12991/heal.uoi.12991). EN Summary follows

Και ωραία στες χαρακιές. Στο χειρουργό μου.¹

Γιώτα Παρθενίου²

Περίληψη

Το “Και ωραία στες χαρακιές. Στο χειρουργό μου” είναι ποίημα, ένας ενδεχομένως ποιητικός μονόλογος στον οποίο αποτυπώθηκαν σκέψεις, εικόνες, συναισθήματα μιας βιωμένης χειρουργικής επέμβασης. Συνειρμικά θα έλεγα, μία ενδοσκόπηση ειδώλου σε καθρέφτη.

Γιατί γράφτηκε. Με ρωτάς γιατί γράφτηκε. Δεν ξέρω. Ή μπορεί γιατί είχε ανάγκη να βγει ο πόνος που βίωνονταν, καθώς συμβαίνει με το δάκρυ που πέφτει στο πρόσωπο.

Με επαίδευσεν. Πολύ με απασχόλησεν πώς, με ποιον τρόπον και πού γεννιέται το δάκρυ και πέφτει σταγόνα - σταγόνα, υγρό και διάφανο, και, εις το μαυροφορούν, φέγγει.

Λέξεις-κλειδιά: *αρρώστια και ποίηση, χειρουργική επέμβαση και ποίηση, βιωμένη χειρουργική επέμβαση, αυτοενδοσκόπηση ασθενούς, θάνατος και ποίηση, καλός θάνατος, τέλος της ζωής, προτελευταία διλήμματα, θάνατος με αξιοπρέπεια, αξιοπρεπής θάνατος, καλός θάνατος, θάνατος στην ώρα του, ευθανασία, δυσθανασία, πότε πρέπει να πεθαίνουμε, ΠΠΠ, γιατί πρέπει να πεθαίνουμε, ΓΠΠ.*

¹ 29-4-2017 13:00-14:30 Συνεδρία: *Σ4 Ποιος φροντίζει τους φροντιστές; Πόστερ* όλες τις ημέρες και *Απαγγελία* στην αρχή της συνεδρίας: [YouTube=dCGqtDjXyx0](https://www.youtube.com/watch?v=dCGqtDjXyx0) 6:32. **Άρθρο:** υποβολή 25-2-2017· αποδοχή 25-11-2022· κρίση από ομότεχνους (peer review) όχι. Απόσπασμα του ποιήματος, με τίτλο «Τες νύχτες τούς επισκέπτομαι» περιλήφθηκε στην ποιητική συλλογή *Και εις το μαυροφορούν φέγγει*, εκδόσεις Γκοβόστη, 2021: 51-52 με την αφιέρωση «Στον Γεώργιο Γκλαντζούνη, καθηγητή της Χειρουργικής Κλινικής τού Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων». Πρόσβαση όλων των συνδέσμων 20-11-2022. Αν οι **σύνδεσμοι** στην κορυφή αυτής της σελίδας δεν λειτουργούν: > ΠΡΑΚΤΙΚΑ: σελίδα 21: υποσημείωση 6.

Πώς να **αναφέρετε** αυτό το άρθρο: Παρθενίου Γ. «Και ωραία στες χαρακιές. Στο χειρουργό μου». Στο: «*Πότε Πρέπει να Πεθαίνουμε; (ΠΠΠ). Πρακτικά 1ου Διεπιστημονικού Συμποσίου, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 28-30 Απριλίου 2017. ISBN 978-960-233-288-7*». Εκδόσεις Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, αποθετήριο Ολυμπιάς, 7 Απριλίου 2024. Άρθρο Σ41: σς 6. <https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/handle/123456789/33236> & <http://dx.doi.org/10.26268/heal.uoi.12991>.

² *"Μοιράστηκα ανάμεσα στο παιδί και την ποίηση, ή μη και δε μοιράστηκα..."* Γεννήθηκε κοντά στην αρχαία Δωδώνη, όπου έζησε τα παιδικά χρόνια. Ύστερα όλη η οικογένεια εγκαταστάθηκε στα Γιάννενα, στο σπίτι με τους μεγάλους καθρέφτες. Σπούδασε Επιστήμες της Αγωγής και εργάστηκε ως Νηπιαγωγός και ως Σχολικός σύμβουλος. Δίδαξε Θεατρική τέχνη στο Παιδαγωγικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Ασχολήθηκε με την ποίηση και το παιδικό λογοτεχνικό βιβλίο. Ποιήματά της και ποιητικές συλλογές μεταφράστηκαν στην Ιταλική, Πολωνική, Ρουμανική, Αλβανική και Αραβική γλώσσα, τιμήθηκαν με ελληνικά και διεθνή βραβεία. Έχει συμμετάσχει σε Συμπόσια και Φεστιβάλ ποίησης στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό. Έργα της: Εννέα ποιητικές συλλογές και μια σειρά βιβλίων για παιδιά: <https://biblionet.gr/προσωπο/?personid=16792>. Ποιήτρια του έργου «*Ύμνος εις το Ιερόν και Μαντείον Διός Ναΐου και Διώνης*», που, σε σύνθεση Κώστα Λώλη, διεύθυνση ορχήστρας και ενορχήστρωση Άλκη Μπαλτά, με τη Συμφωνική Ορχήστρα της Φιλαρμονικής Εταιρείας Κέρκυρας και τη Δημοτική Χορωδία Κέρκυρας "Δημόδοκος", παρουσιάστηκε σε παγκόσμια πρώτη εκτέλεση στο Αρχαίο Θέατρο της Δωδώνης στις 16 Ιουλίου 2022, υπό την αιγίδα του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων: https://www.youtube.com/watch?v=OOJBXk_ujw. giwta.partheniou@gmail.com.

And beautiful in the engravings. To my surgeon.³

Yota Partheniou⁴

Summary

The "And beautiful in the engravings. To my surgeon" is a poem, a possibly poetic monologue in which thoughts, images, feelings of an experienced surgical operation were captured. Associatively, I would say, an introspection of an idol in a mirror. Why was it written? You ask me why it was written. I do not know. Or maybe because the pain I was experiencing needed to come out, as it happens with the tear that falls on the face. It tortured me. I was very concerned about how, in what way and where the tear is born and falls drop by drop, wet and transparent and, in black, it shines.

Keywords: *illness and poetry, surgery and poetry, experienced surgery, patient self-introspection, death and poetry, good death, end of life, end of life dilemmas, dying with dignity, death in its time, efthanassía, euthanasia, dysthanassía, death before its time, death after its time, when should we die, WnSWD, why should we die, WγSWD.*

³ 29-4-2017 13:00-14:30 Session: *S4 Who looks after the carers?* **Poster** presentation all days and short **oral** at the beginning of the session: [YouTube=dCGqtDjXyx0](https://www.youtube.com/watch?v=dCGqtDjXyx0) 6:32. **Paper:** submitted 25 Feb 2017; accepted 25 Nov 2022; no peer reviewed. Later, an excerpt of the poem, entitled "I visit them at nights" was included in the poetry collection [And it shines on the black dress](#), Govostis publications, 2021: 51-52, dedicated "To Georgios Glantzounis, Professor of the Surgery Clinic of the University Hospital of Ioannina". Access of all links: 20 Nov 2022. If the **links** at the top of the first page do not work: > Top of the 1st page: PROCEEDINGS: page 22: footnote 10.

Cite this article: Partheniou Y. «And beautiful in the engravings. To my surgeon». In: «*When Should We Die?* (WnSWD). *Proceedings of the 1st Interdisciplinary Symposium. University of Ioannina, Greece, April 28-30, 2017. ISBN 978-960-233-288-7*». University of Ioannina Publications, Olympias repository. April 7, 2024. Paper S41: ps 6. <https://olympias.lib.uoi.gr/jspui/handle/123456789/33236> & <http://dx.doi.org/10.26268/heal.uoi.12991>.

⁴ "I was divided between the child and the poetry, or perhaps I wasn't divided..." She was born near ancient Dodoni, where she spent her childhood. Then, the whole family settled in Ioannina, in the house with the big mirrors. She studied Educational Sciences and worked as a Kindergarten Teacher and as a School Counselor. She taught Theater art at the Pedagogical Department of the University of Ioannina. She was involved in poetry and children's literary books. Her poems and poetry collections were translated into Italian, Polish, Romanian, Albanian and Arabic, and she was honored with Greek and international prizes. She has participated in Poetry Symposiums and Festivals in Greece and abroad. Her works: Nine poetry collections and a series of books for children: <https://biblio.net.gr/προσωπο/?personid=16792>. She wrote the Anthem entitled "*Anthem to the Sanctuary and Oracle of Zeus Temple and Dione*", which was composed by Kostas Lolis, conducted and orchestrated by Alkis Baltas, with the Symphony Orchestra of the Philharmonic Society of Corfu and the Municipal Choir of Corfu "Dimodokos". The Anthem was presented in international first performance at the Ancient Theater of Dodoni on July 16, 2022, under the auspices of the President of the Greek Parliament. https://www.youtube.com/watch?v=O0JBXk_uxjw. giwta.partheniou@gmail.com.

I hereby would like to thank very much Mrs. **Sofia Georgiou**, English teacher, Ioannina, Greece, who translated my Title and Summary.

Και ωραία στες χαρακιές⁵

*Στον χειρουργό μου
Καθηγητή της Χειρουργικής Κλινικής του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων*

*Στους Γιατρούς χωρίς σύνορα
Πέρα από σύνορα*

Στην Ιατρική Επιστήμη

Γιατί μου τό 'κανες αυτό;

Πολυποδάκι εγώ σε είχα σαν παιδί στα σπλάχνα μου.

Σού έριξα να μην κρύνεις παπλωματάκι.

Σε έφερα μαζί μου
Ήπιαμε καφέ με φίλους
Σού εμπιστεύτηκα
μυστικά και συνομιλίες

Σε ταξίδεψα
Ταξίδια στο νύκτιον φως
Αναχωρήσεις, πελάγη, νησιά,
στοαί δαιδαλώδεις

Εις την υψηλήν Τέχνην σε εταξίδεψα

Σού εδόθη ρόλος πρωταγωνιστικός
Σού έμαθα
να διαβάζεις
τα σκοτεινά τού έρωτα και τού θανάτου
Την απώλεια
Το πένθος

Καθρέφτες σε εκαθρέφτισαν

Σού έδωκα να πιεις
– το ποτάμι του Ηράκλειτου –
από το ίδιο μου το αίμα
Σε αναγνώρισα
σε είδα

⁵ Απαγγέλει η ποιήτρια / The poetress recites: <https://www.youtube.com/watch?v=dCGqtDjXyx0>.

Αιμορραγούσες
ρόδο

Ανοίξαν στα δυο το σώμα μου.

Ξεύρεις πόσα μάτια ήσαν καρφωμένα επάνω σου στο χειρουργικό τραπέζι;

– Ιεουργούσαν τα χέρια του –

Πόσον τα επιδέξια
χέρια, δάκτυλα
παλέψαν να σε αποκολλήσουνε;

– Και ωραία στες χαρακιές –

Τίνος τάχατες αιμοδοτή το αίμα τώρα κυλά στις φλέβες μου;
Τίνος η αγάπη
στη ζωή με εκράτησε;

Τα μαλλιά μου
νοτισμένα πολύ
Ποια χέρια δένουν τα μαλλιά μου;
με χτενίζουν;

Ποια χέρια λείπουν

– Το πένθος να διαβάζεις –

Εξεπέμπετο ένα φως άνωθεν
Ήθελα να σηκωθώ
να βρω τη δύναμη

– Ιεουργούσαν τα χέρια του –

να σταθώ στα πόδια μου
να σκουπίσω τον ιδρώτα
στο μέτωπό του

Ν' αφήσω ένα άγγιγμα
στα πρόσωπα
εκείνων που τον περιέβαλλον στο χειρουργείο

Ποιοι ήσαν;

Πόσοι ήσαν;

– Το πένθος να διαβάζεις –

Τες νύχτες τούς επισκέπτομαι
τούς λέγω, ευχαριστώ.
Ούτε που το παίρνουν είδηση
ίχνος...

Φεύγω στες μύτες

Κλείνω το σώμα
διπλώνω το σώμα

Έχω σώμα
ξανά

Είμαι
από σώμα.

*Τούτο το ποίημα
γράφτηκε ώρα 5:30 ξημερώματα, Ιωάννινα, 16 Φεβρουαρίου 2016,
ένα χρόνο ύστερα από χειρουργική μου επέμβαση.*

*Αλλά μπορεί
και να εγγράφονταν στο χειρουργούμενο σώμα
κατά τη διάρκεια του χειρουργείου*

υπό την επίρριαν αναισθητικού τής ποιήσεως

*Η και, μπορεί,
στις παλάμες του χειρουργού μου*

Μπορεί